

VRIJGESTELD VAN HET GRIFFIERECHT
Afschrift ter kennisgebracht in uitvoering van
art. 10.30.82.4

Repertoriumnummer 2015 / 12438
Datum van uitspraak 23 november 2015
Rolnummer 14/1508/B

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

Niet aan te bieden aan de
ontvanger

**Rechtbank van eerste aanleg
West-Vlaanderen,
afdeling Brugge,
sectie burgerlijke rechtbank**

Beschikking

tweede kamer

Aangeboden op
Niet te registreren

B02 - 23 november 2015 - BEV – UEV

De rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, sectie burgerlijke rechtbank, tweede kamer, heeft de hiernavolgende beschikking verleend:

In de zaak: 14/1508/B

Een eenzijdig verzoekschrift tot erkenning als staatloze in de zin van artikel 1 van het verdrag d.d. 28 september 1954 van New York betreffende de Status van Staatlozen, met de erbij gevoegde stukken, werd neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 3 september 2014 door meester Johannes Baelde, advocaat te Brugge, namens de heer [REDACTED], geboren in 1990 te Tyre (Libanon), wonende te 8400 Oostende, [REDACTED].

Verzoeker werd toegelaten tot de kosteloze rechtspleging bij beschikking van het Bureau voor Rechtsbijstand in de Rechtbank van Eerste Aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge van 3 juni 2014.

Bij schriftelijk advies van 15 april 2015, neergelegd op de griffie op 16 april 2015, heeft het O.M. als volgt besloten:

"(...) Conclusie: verzoeker toont niet aan dat hij geen Palestijns Staatsburger is en dat Palestina als staat onbestaande zou zijn.

Om deze redenen, adviseert mijn ambt: het eenzijdig verzoekschrift ontvankelijk doch ongegrond te verklaren".

Op de zitting van 26 oktober 2015 heeft de raadsman van verzoeker zijn (replik)besluiten neergelegd en werden hij en zijn cliënt in raadkamer gehoord in hun middelen en (replik)besluiten, waarna de zaak in beraad genomen werd.

De artikelen 2, 9 en volgende van de wet van 15 juni 1935 tot regeling van het taalgebruik in gerechtszaken werden in acht genomen.

Beoordeling

De rechtbank heeft kennis genomen van alle elementen van het dossier.

1. Bevoegdheid

De rechtbank van eerste aanleg is bevoegd om kennis te nemen van de vordering, aangezien de vordering de staat van personen betreft (artikel 569, 1° Gerechtelijk Wetboek). Deze rechtbank werd terecht geadieerd, gelet op de verblijfplaats van verzoeker in het gerechtelijk arrondissement West-Vlaanderen.

2. Ontvankelijkheid van de vordering

Verzoeker heeft duidelijk een onmiddellijk belang en de nodige hoedanigheid om de vordering in te stellen. De vordering werd regelmatig ingesteld. Er dient zich geen ambtshalve op te werpen grond van onontvankelijkheid aan. De vordering is dan ook ontvankelijk.

3. De grond van de vordering

Algemeen juridisch kader voor staatloosheid

Nationaliteit is een rechtsband die een individu als onderdaan verbindt aan een staat (Van de Putte, M. en Clement, J., "Nationaliteit", APR, Antwerpen, 2001, 2).

Overeenkomstig artikel 1.1 van het verdrag d.d. 28 september 1954 van New York betreffende de Status van Staatlozen, zoals goedgekeurd door België bij de wet van 12 mei 1960 (B.S. 10 augustus 1960), hierna kort Apatridenverdrag genoemd, geldt voor de toepassing van dit verdrag als staatloze, een persoon die door geen enkele Staat krachtens diens wetgeving als onderdaan beschouwd wordt. Behoudens de uitsluitingen bepaald in artikel 1.2, is het Apatridenverdrag van toepassing op al degenen die geen nationaliteit bezitten.

Een persoon die zijn erkenning als staatloze vraagt, moet aantonen dat hij niet een of andere nationaliteit bezit. Deze regel dient evenwel in redelijkheid toegepast te worden, in die zin dat men van de verzoeker niet kan verlangen dat hij aantoont dat hij niet de voorwaarden zou vervullen om minstens van één staat ter wereld de nationaliteit te verkrijgen, maar dat verzoeker enkel moet aantonen dat hij door de landen waarmee hij een band heeft omwille van geboorte, afstamming, huwelijk, verblijf, ... niet als onderdaan beschouwd wordt en wanneer hij ooit een nationaliteit heeft bezeten, dat hij deze, ingevolge de wet, verloren heeft.

Concrete casus

De raadsman van verzoeker betwist het voormeld advies van 15 april 2015 van het O.M. integraal en voert onder meer aan dat er op heden geen volwaardige Palestijnse Staat bestaat, waarvan de onderdanen "in binnen- en buitenland" rechtsbescherming kunnen genieten zoals het een normale Staat betaamt ten aanzien van diens onderdanen.

Verzoeker verklaart van Palestijnse origine te zijn en geboren te zijn in 1990 te Tyre (Libanon). Hij legt stavingsstukken voor om zijn identiteit en Palestijnse origine aan te tonen. Over de identiteit en Palestijnse herkomst van verzoeker adviseert het O.M. in voormeld advies van 15 april 2015 als volgt: *"Betrokkene verklaart een Palestijn te zijn uit Libanon. Hij verklaart geen staatsburgerschap te hebben. Hij legt zijn identiteitskaart voor. De asielaanvraag van betrokkene is nog in behandeling op het Commissariaat-generaal zodat er geen definitief uitsluitel is over de geloofwaardigheid van zijn afkomst uit en verblijf in het Al-Rachidiye Camp maar er zijn thans geen elementen bekend waardoor er kan getwijfeld worden aan de afkomst van betrokkene"*.

Uit het door verzoeker neergelegde stuk 8 blijkt dat inmiddels op 29 juli 2015 beslist werd door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen om verzoeker de hoedanigheid van vluchteling toe te kennen, met verwijzing naar zijn asielaanvraag van 6 januari 2011.

Uit niets blijkt dat er kan getwijfeld worden aan de identiteit of afkomst van betrokkene.

De identiteit en Palestijnse herkomst staan aldus voldoende vast op grond van de voorliggende stukken.

Verzoeker is België binnengekomen op 6 januari 2011 en heeft dezelfde dag een asielaanvraag ingediend, die resulteerde in de erkenning van de vluchtelingenstatus op 29 juli 2015.

Verzoeker houdt in essentie voor dat hij op heden geen enkele nationaliteit draagt, dat hij niet onder de uitzonderingen valt zoals opgesomd in de artikelen 1, 2, i, ii en iii van het Apatridenverdrag, dat hij geboren is (in een Palestijns vluchtelingenkamp) te Tyre (Libanon), dat zijn vader en moeder Palestijnen zijn, dat hij de Libanese nationaliteit niet kan bekomen, dat hij sinds zijn geboorte tot aan zijn vertrek naar Europa (met aankomst in België op 6 januari 2011) steeds verbleven heeft in Libanon, en dat hij krachtens de wetgeving van geen enkele staat als onderdaan van een staat kan beschouwd worden.

Korte historische schets van de erkenning van Palestina

De Palestijnse gebieden zijn verdeeld over de Westelijke Jordaanoever ("West Bank"), de Gazastrook en Oost-Jeruzalem. De grens tussen de Palestijnse gebieden en Israël is betwist.

De territoriale integriteit van Palestina werd erkend en bevestigd in resoluties van de VN Veiligheidsraad, de Algemene Vergadering van de VN en het International Court of Justice. Ook het zelfbeschikkingsrecht van de Palestijnen en het recht op een onafhankelijke Palestijnse staat werd bevestigd in een reeks resoluties van de Algemene Vergadering van de VN.

Tot 1917 was de Gazastrook een deel van het Ottomaanse Rijk. In 1917 werd het -in de Eerste Wereldoorlog- veroverd door de Britten in de Slag bij Gaza. Het Verenigd Koninkrijk kreeg in 1922 van de Volkenbond een mandaat over Palestina, waarvan op 25 mei 1923 de definitieve grens werd bepaald.

Op 15 mei 1948 liep het Britse mandaat voor Palestina af. In anticipatie hierop heeft het Joods Agentschap op 14 mei 1948 de onafhankelijkheid van de staat Israël afgekondigd, waarna de Arabisch-Israëliëse oorlog uitbrak.

Egypte bezette de Gazastrook van 1949 tot 1967, met een onderbreking van vier maanden Israëliëse bezetting tijdens de Suezcrisis van 1956.

In de Zesdaagse Oorlog van 1967 werd de Gazastrook door Israël op Egypte veroverd en bezet.

In 1974 werd de PLO erkend als "non-member observer entity" bij de VN.

Eind 1987 ontstond een massale opstand van Palestijnen, die duurde tot eind 1993, de zogenaamde Eerste Intifada.

In Resolutie 43/177 heeft de Algemene Vergadering van de VN op 15 december 1988 de onafhankelijkheidsverklaring van de Palestinian National Council van 15 november 1988 erkend en de noodzaak bevestigd om het Palestijnse volk in staat te stellen hun

soevereiniteit over hun sinds 1967 bezette territorium uit te oefenen. De resolutie werd goedgekeurd met 104 stemmen voor, twee stemmen tegen (de VS en Israël) en 36 onthoudingen.

Na de Golfoorlog werden in 1993-1995 in Oslo de Israëlich-Palestijnse Oslo-akkoorden gesloten (*tussen Israël en de PLO, met de VS en Rusland als getuigen*). Onder de bepalingen van deze akkoorden werd de Palestijnse Autoriteit opgericht en werd voorzien in de invoering van een Palestijns zelfbestuur in fases. De Gazastrook en de Westelijke Jordanoever werden in de akkoorden van 1993 in drie zones verdeeld: een zone onder bestuur van de Palestijnse Autoriteit, een zone die ressorteerde onder de Palestijnse Autoriteit maar onder Israëlich militair bewind bleef, en een zone onder bestuur van de regering van Israël. De akkoorden van 1993 voorzagen een interim zelfbestuur onder de modaliteiten zoals voorzien in de akkoorden, en dat binnen de vijf jaar een nieuw verdrag, bekend als Oslo II, diende onderhandeld te worden. In de akkoorden van Oslo II van 1995 werd opnieuw een interimregeling over de Gazastrook en de Westelijke Jordanoever overeengekomen.

In 2000 brak de zogenaamde Tweede Intifada uit.

Op 12 maart 2002 werd Resolutie 1397 aangenomen door de VN-Veilighedsraad met 14 stemmen voor en nul stemmen tegen, bij onthouding van Syrië. In deze historische resolutie heeft de Veiligheidsraad zich voor het eerst uitgesproken voor de vorming van twee onafhankelijke staten, Palestina en Israël, op basis van resolutie 242 en resolutie 338.

Op 19 september 2003 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties in Resolutie 1515 haar steun voor een tweestatenoplossing voor Israël en Palestina bevestigd. Tevens werd aan het zogenaamde Kwartet de opdracht verleend om de "roadmap" uit te voeren.

In 2004 stemde de Knesset in met het plan van de regering-Sharon tot de terugtrekking uit de Gazastrook en de ontmanteling van de Joodse nederzettingen in de Gazastrook.

In september 2005 droeg Israël de controle over de volledige Gazastrook over aan de Palestijnse Autoriteit, hoewel het Israëliche leger nog wel aanwezig bleef. Voor Israëliche burgers werd de toegang tot de Gazastrook door Israël afgesloten.

In 2006 werden democratische verkiezingen georganiseerd in de Palestijnse gebieden.

Op 11 mei 2009 deed de VN Veiligheidsraad een hernieuwde oproep voor de oprichting van een Palestijnse Staat.

Op 12 april 2011 brachten de Verenigde Naties een rapport uit waarin werd geconcludeerd dat Palestina klaar is om "haar eigen land te besturen" en werd gesteld dat hiermee de weg openlag voor een erkenning als onafhankelijke staat later dat jaar.

Op 23 september 2011 heeft president Abbas het lidmaatschap van de VN aangevraagd. De Veiligheidsraad van de VN kon niet instemmen met dit verzoek, omdat enkele leden van de Raad, waaronder de Verenigde Staten, dit blokkeerden. Vervolgens heeft Abbas het verzoek ingediend om waarnemend niet-lid van de VN te worden. Om waarnemend niet-lid te

worden is de toestemming van de Algemene Vergadering van de VN nodig en niet die van de Veiligheidsraad.

Op 26 november 2012 heeft de Algemene Vergadering van de VN ingestemd met Resolutie 67/19, waarbij onder andere het recht van het Palestijnse volk op zelfbeschikking en op de onafhankelijkheid van de Palestijnse Staat op het sinds 1967 bezette Palestijnse gebied herbevestigd werd, waarbij aan Palestina de status van waarnemend niet-lid(staat) toegekend werd, zonder afbreuk te doen aan de rechten, privileges en rol van de PLO in de VN als vertegenwoordiger van het Palestijnse volk, "overeenkomstig de relevante resoluties en praktijk", en waarbij de hoop uitgedrukt werd dat de Veiligheidsraad het verzoek tot toelating als "full member" in de VN gunstig zou behandelen. België stemde voor de instemming met de toetreding van Palestina als waarnemend niet-lid.

De voormelde instemming van België om Palestina als waarnemer bij de VN te erkennen staat niet gelijk aan een erkenning als soevereine staat.

Huidige stand van zaken betreffende de erkenning van Palestina

Overeenkomstig het internationaal recht zijn er vier objectieve criteria die dienen vervuld te zijn opdat er sprake zou zijn van een soevereine staat: een bepaald grondgebied, een permanente bevolking, een regering en de capaciteit om relaties aan te gaan met andere staten (artikel 1 van de Conventie van Montevideo van 1933). Het politieke bestaan van een staat is te onderscheiden van de erkenning van een staat (artikel 3 van de Conventie van Montevideo).

Als verdrag en verdragsrechtelijk bindt de Montevideo Conventie enkel de partijen bij het verdrag (20 Noord- en Zuid-Amerikaanse staten hebben het verdrag ondertekend, 16 staten hebben het verdrag ook geratificeerd). De Montevideo Conventie is echter ook de kristallisatie of weergave van internationaal gewoonterecht en de erin vervatte bepalingen van internationaal gewoonterecht zijn derhalve als dusdanig ook van toepassing op andere staten dan degene die de Conventie ondertekend en geratificeerd hebben.

Overigens heeft ook de Arbitration Commission of the Conference on Yugoslavia (de zogenaamde Badinter Commissie, in 1992 in het leven geroepen door de Europese Gemeenschap) toepassing gemaakt van de voormelde vier objectieve criteria.

De voormelde principes zoals opgenomen in de Montevideo Conventie vinden ook bevestiging en steun in de resolutie "La reconnaissance de nouveaux Etats et des nouveaux gouvernements" (van 23 april 1936) van het Institut de Droit international, een in 1873 opgerichte internationale organisatie die puur academisch is, niet streeft naar een officiële status en de bevordering van het internationaal recht beoogt door te streven naar algemene formuleringen in het internationaal recht die corresponderen met het "juridisch geweten" van de beschaafde wereld, en door zijn medewerking te verlenen aan iedere ernstige poging de internationale wetgeving te codificeren. Artikel 1 van de voormelde resolutie van 23 april 1936 bepaalt dat de erkenning een declaratoir effect heeft en dat het bestaan van een nieuwe staat, met alle juridische gevolgen, niet wordt aangetast door de erkenningsweigering van andere staten.

Concrete toetsing op de Palestijnse Gebieden

Concreet toegepast op de Palestijnse Gebieden, staat vooreerst vast dat Palestina een permanente bevolking heeft.

Verder staat vast dat Palestina een welbepaald grondgebied heeft. De omstandigheid dat de grenzen van het grondgebied betwist zijn en dat het grondgebied van Palestina versnipperd is, doet geen afbreuk aan de bevinding dat Palestina over een grondgebied beschikt zoals volgens het internationaal gewoonterecht vereist opdat er sprake zou zijn van een soevereine staat.

Ten derde beschikken de Palestijnse gebieden over een regering, de Palestijnse Nationale Autoriteit, die weliswaar over beperkte bevoegdheden beschikt. De vraag rijst of de beperkingen inzake de uitoefening van het overheidsgezag door de Palestijnse Nationale Autoriteit die voortvloeien uit de Oslo Akkoorden en/of de effectieve controle die door Israël uitgeoefend wordt (met name op de buitengrenzen, het luchtruim, de territoriale wateren, het bevolkingsregister, de belastingsinkomensten en functies in de overheid, zie "Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in the Palestinian territories occupied since 1967", 17 augustus 2007, doc. Nr. A/62, 275, p. 2) en/of de bezetting van delen van Palestijnse gebieden door Israël in het bijzonder in werkelijkheid al dan niet tot gevolg hebben dat er kan besloten worden tot een soevereine Palestijnse regering.

Tenslotte rijst de vraag of Palestina beschikt over de feitelijke capaciteit om relaties aan te gaan met andere staten, en dit in het licht van de beperkingen die voortvloeien uit de Oslo Akkoorden op dit punt en de militaire Israëlische bezetting. Hierbij kan aangestipt worden dat Palestina reeds meerdere internationale akkoorden gesloten heeft (zoals het Arab Charter on Human Rights en het UNESCO Cultural Heritage Center), dat Palestina gesprekken aangeknoopt heeft met andere staten en het gegeven dat Palestina inmiddels het statuut van "permanent observer" bij de Verenigde Naties aangevraagd heeft en toegekend gekregen heeft.

Zelfs indien de voormelde vier objectieve criteria zoals weergegeven in de Montevideo Conventie wat Palestina betreft beschouwd worden als vervuld, is de vervulling van deze vier criteria manifest betekenisloos indien de Palestijnse staat niet internationaal erkend wordt.

Reeds 135 staten hebben Palestina officieel erkend, derhalve meer dan twee derden van de 193 lidstaten van de Verenigde Naties. Evenwel heeft een significant aantal staten Palestina nog niet officieel erkend.

Daarnaast heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 26 november 2012 aan Palestina de status van waarnemend niet-lid(staat) toegekend. De Veiligheidsraad heeft evenwel geweigerd Palestina als volwaardig lid te erkennen.

Op 17 december 2014 heeft het Europees Parlement een resolutie goedgekeurd die de erkenning van Palestina als staat en de tweestaten-oplossing in principe steunt en vindt dat deze parallel moeten lopen met de ontwikkeling van vredesonderhandelingen die bevorderd moeten worden.

Op 5 februari 2015 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers in België een resolutie goedgekeurd voor de erkenning van de Palestijnse Staat, waarbij drie concrete voorwaarden

aan de erkenning gekoppeld worden: een gezamenlijk Europees standpunt, de vorming van een Palestijnse regering die het hele grondgebied controleert en de evolutie van de vredesonderhandelingen. De voormelde resolutie van 5 februari 2015 houdt een verzoek in dat gericht is aan de federale Regering om haar beleid in de door de Kamer gewenste richting te sturen, maar is niet bindend. De federale Regering heeft de Palestijnse Staat nog niet als dusdanig erkend.

Gelet op alle voormelde concrete elementen, kan er "hic et nunc" (vrij vertaald: hier en nu) niet besloten worden tot het bestaan van een soeverein functionerende Palestijnse staat en kan de verzoeker hic et nunc zich in werkelijkheid niet beroepen op een hoedanigheid van onderdaan van Palestina.

Concrete toetsing wat verzoeker betreft

Zoals hoger uiteengezet, worden de identiteit en Palestijnse herkomst van verzoeker niet in twijfel getrokken door het O.M. en staan zij voldoende vast op grond van de voorliggende stukken.

Het staat evenmin ter discussie dat verzoeker zich niet kan beroepen op een hoedanigheid van onderdaan van Libanon.

Om de redenen zoals hoger uiteengezet, kan verzoeker zich evenmin beroepen op een hoedanigheid van onderdaan van een soeverein Palestina.

De rechtbank stelt vast dat volgens de voorliggende stukken verzoeker op heden geen enkele nationaliteit bezit en dat hij de nationaliteit niet kan verkrijgen van enig land waarmee hij een aanknoping heeft (zijn geboorteland, het land waarvan zijn ouders de nationaliteit hebben, het land waar de kandidaat-erkende apatride verblijf gehouden heeft). Tevens blijkt nergens uit de voorliggende informatie dat er elementen zouden aanwezig zijn om aan te nemen dat de betrokkene onder de uitzonderingen valt, opgesomd in de artikelen 1, 2, i, ii en iii van het Apatridenverdrag.

Zoals bevestigd door het Hof van Cassatie, geniet een Palestijn geen bescherming en bijstand meer van de UNRWA zodra de betrokkene de zone in het Midden-Oosten waar de UNRWA haar opdracht uitvoert heeft verlaten; het feit dat betrokkene enkel tijdelijk verblijft in een staat die niet tot de opdrachtzone van de UNRWA behoort, verandert daar niets aan (vergelijk Cass. 22 januari 2009, www.cass.be).

Het schriftelijk advies van het O.M. van 15 april 2015 wordt aldus niet bijgetreden.

Er kan derhalve op de vraag van verzoeker tot toekenning van het statuut van staatloze ingegaan worden.

Aangezien de huidige procedure een procedure op eenzijdig verzoekschrift betreft en er geen in het ongelijk gestelde partij is, dient de verzoekende partij de door haar gemaakte kosten van het geding, die overigens niet begroot werden, zelf te dragen.

OP DEZE GRONDEN:

De Rechtbank,

Rechtsprekend na het advies van het O.M. te hebben ingewonnen en de verzoeker te hebben gehoord.

Verklaart het verzoek inzake de erkenning als staatloze in de zin van artikel 1 van het Verdrag van New York d.d. 28 september 1954 van [REDACTED], ontvankelijk en gegrond.

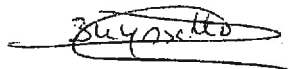
Zegt voor recht dat [REDACTED], geboren in 1990 te Tyre (Libanon), met woonplaats te 8400 Oostende, [REDACTED] erkend wordt als staatloze in de zin van artikel 1 van het Verdrag van New York d.d. 28 september 1954.

Legt de kosten van het geding aan de zijde van verzoeker, overigens niet begroot, ten laste van verzoeker, die werd toegelaten tot de kosteloze rechtsbijstand.

Aldus verleend in raadkamer in het gerechtsgebouw te Brugge op drieëntwintig november tweeduizend vijftien.

Aanwezig:

Veerle De Roëck, alleenrechtsprekend rechter;
Hilde Delsypere, eerste substituut procureur des Konings;
Matthias Buysse, gedelegeerd griffier.

M. Buysse

V. De Roëck